

A ...Törvényszék a ... (...) pártfogó ügyvéd által képviselt ... (... postán maradó küldeményként....) felperesnek - a...(....) ügyvéd által képviseltBörtön (...) alperes ellen kártérítés iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

A törvényszék a felperes keresetét ***e l u t a s í t j a .***

Kötelezi, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.500.000,- (Egymillió-ötszázezer) forint + Áfa perköltséget.

A le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a ... Ítéltáblához címzett, a ... Törvényszéken, három példányban benyújtott fellebbezéssel lehet élni.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a... Ítéltábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha az kizárólag a perköltség viselésére, összegére, vagy az ítélet indoklására irányul.

A felek kérelmére a bíróság tárgyalást tart.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a fellebbezési határidő lejárta előtt előterjesztett kérelmük alapján kérhetik, hogy a... Ítéltábla fellebbezésüket tárgyaláson kívül bírálja el.

Az ítélet ellen a fellebbezést előterjesztő fél számára a ... Ítéltábla előtti eljárásban a jogi képviselet kötelező.

I n d o k o l á s :

A törvényszék a perben az alábbi tényállást állapította meg:

A felperes 2007. szeptember 10. napjától - 2010. február 15. napjáig töltötte a ...Börtönben a szabadságvesztés büntetését.

Ezen időtartam alatt több zárkában is elhelyezésre került, így tartózkodott a 67. számú nyolc fős zárkában, a 8. számú nyolc fős zárkában, 104. számú 6 fős zárkában, 103. számú hat fős zárkában, 106. számú nyolc fős zárkában, a 82. számú két fős zárkában, a 6. számú két fős zárkában, a 83. számú hét fős zárkában, a 81. számú hat fős zárkában, a 26. számú egy fős zárkában, a 121. számú hét fős zárkában, a 10. számú hat fős zárkában.

A 67. számú zárkában a felperes 2011. szeptember 10-től 2008. február 6-ig, a 8. számú zárkában 2008. február 6-tól egy hétig, a 104. számú zárkában 2008. február 13-tól február 27-ig, a 103. számú zárkában 2008. február 27-től 2008. június 10-ig, a 106. számú zárkában csőtörés miatt az előbbi időszakban egy hétig, a 82. számú zárkában 2008. június 10-től 2009. augusztus 6. napjáig, ezen időtartam alatt a 6. számú zárkában - festés miatt - két hétig, a 83. számú zárkában 2009. augusztus 6-tól 2-3 hónapig, a 81. számú - elkülönítő - zárkában 2 napot, a 26. számú zárkában 17 napot, a 83. számú és a 121. számú zárkákban 2-2 hónapot tartózkodott.

A 67. számú zárka 69,61 köbméter légterű, 17,45 négyzetméter területű, az egy főre jutó négyzetméter 2,9, a légköbméter, 6,6.

A 8. számú zárka 17,05 négyzetméter területű, 38,7 légköbméter, az egy főre jutó négyzetméter 2,13, az egy főre jutó légköbméter 4,84.

A 104. számú zárka 17,81 négyzetméter nagyságú, 40,43 légköbméter, az egy főre jutó négyzetméter 2,96, az egy főre jutó légköbméter 6, 73.

A 103. számú zárka 17,9 négyzetméter területű, 40,66 léghőbméter, 2,55 négyzetméter az egy főre eső , 5,8 léghőbméter esik egy főre.

A 106. számú zárka 21,14 négyzetméter területű, 49,47 léghőbméter, egy főre jutó négyzetméter 2,62, az egy főre jutó léghőbméter 6,18.

A 82. számú zárka 8,26 négyzetméter területű, 18,75 léghőbméter, az egy főre jutó négyzetméter 4,13, az egy főre jutó léghőbméter 9,37.

A 6. számú zárka 7,67 négyzetméter területű, 17,41 léghőbméter, 3,83 az egy főre jutó négyzetméter, 8,7 az egy főre jutó léghőbméter.

A 82. számú zárka 8,26 négyzetméter területű, 18,75 léghőbméter 4,13 négyzetméter esik egy főre, 9,37 léghőbméter egy főre.

A 83. számú zárka 17,52 négyzetméter területű, 39,77 léghőbméter 2,5 négyzetméter esik egy főre, 5,68 léghőbméter egy főre.

A 81. számú zárka 22,18 négyzetméter területű, 51,9 léghőbméter, 3,69 négyzetméter esik egy főre, 8,65 léghőbméter egy főre.

A 26. számú zárka 7,78 négyzetméter területű, 17,66 léghőbméter, 2,5 négyzetméter, és 15,68 léghőbméter esik egy főre.

A 26. számú zárka 78,78 négyzetméter területű, 17,66 léghőbméter, 7,78 négyzetméter esik egy főre, és 17,66 léghőbméter.

A 121. számú zárka 22,65 négyzetméter területű, 53 léghőbméter, 3,23 négyzetméter esik egy főre, 7,57 köbméter egy főre.

A 10. számú zárka 17,81 négyzetméter területű, 40,43 köbméter, 2,96 négyzetméter esik egy főre, 6,7 léghőbméter egy főre.

Az illemhely minden zárkában szemérem függönnyel van, volt elválasztva.

A felperes 1981. óta áll gondozás alatt a gyermek-, majd felnőtt ideggondozó intézetben, a távoli anamnézisében több, mint 10 alkalommal DOTE pszichiátria szerepel, personopathia, impulzuskontroll zavar miatt. 2005. október 4. napján a ...Intézet nála Borderline személyiségzavart diagnosztizált.

A felperes 2007. szeptember 11. napján történt orvosi befogadása alkalmával a betegsége között a pszichiátriai gondozás feltüntetésre került. Az alperesi BV Intézetben történő tartózkodása során több alkalommal is fordult orvoshoz idegeskedés, feszültség tünetekkel, ezen alkalmakkor részére gyógyszer került felírásra. A 2008. április 5-i bejegyzés szerint a kiírt gyógyszerét nem tartja megfelelőnek, ezért nem kéri. 2009. június 16-án ismét pszichiáter vizsgálja, Haloperidol kerül részére felírásra. 2009. június 17-én jelzi, hogy gyógyszert nem kér, mert görcsöl tőle. 2009. október 22-én ismét pszichiáter látja, ...orvos, aki már más gyógyszert írt neki. 2009. november 28-án ismét pszichiáter vizsgálja őt, ismét más gyógyszer kerül felírásra. 2009. augusztus 10-én ismét pszichiátriai panaszokkal fordul orvoshoz, ismét gyógyszert írnak neki. 2009. augusztus 15-én jelzi, hogy a pszichiáter orvos által kiírt 60 milligramm Tolvont nem akarja szedni.

A ... Ítéletábra 17.Pf.21.277/2014/4-II. számú végzésével a ...Törvényszéknek a felek között 2014. július 7. napján meghozott 25.P.20.272/2013/28. számú ítéletét a fellebbezett részében a perköltiségre is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat meghozatalára utasította.

Utasításul írta elő az elsőfokú bíróság számára, hogy a megismételt eljárásban a felperes már előterjesztett bizonyítási indítványa alapján tisztázni kell azt, hogy 2007. szeptember 10 - és 2010. február 15. napja közötti időtartamban a felperes mely időszakokban melyik zárkában tartózkodott.

A felperessel egyidejűleg az egyes zárkákban hány elítélt tartózkodott még, mennyi volt az egyes zárkákban a ténylegesen egy elítélre jutó légtér, és mozgástér, és milyen volt az illemhely kialakítása. A nem vagyoni kárösszegezés körében pedig tekintettel arra, hogy a 44.900.000,-

Ft összegű nem vagyoni kártérítést az eredetileg előterjesztett kereseti kérelemben érvényesített valamennyi sérelem miatt igényelte a felperes. Tisztázni kell azt is, hogy a már csak fellebbezéssel érintett sérelmei miatt a felperes a nem vagyoni kárát milyen összegben határozza meg. Illetve a megismételt eljárásban a nem vagyoni kár jogalapjának fennállása esetén vizsgálni kell az alperes elévülési kifogását is.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette az elhelyezési körülményekre vonatkozó szabályok megsértésével a felperes emberi méltósághoz, testi épséghez és egészséghez fűződő személyes jogát. Ennek következményeként a felperes azt kérte, hogy a törvényszék az alperest kötelezze 6.000.000,-Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére. Előadása szerint testi, lelki problémákat okozott számára ezekben a zárkákban való elhelyezés, illetve az, hogy a WC nem megfelelően volt kialakítva, e miatt hányingere is volt. Előadása szerint a zárkákban nem tudott úgy mozogni, ahogyan szeretett volna nagyon szűk volt a hely, nem tudott senki úgy mozogni, ahogy szüksége lett volna rá, és ez nagyon sok feszültséget okozott a zárkában. A WC-től, ami csak egy függönnyel volt elválasztva, egy méterre volt az asztal, ahol enni lehetett, és előadása szerint, ha nem mozog az ember, akkor fájnak a csontjai, a dereka a lábai, ilyen tünetei voltak. Sokkalta idegesebb is mint volt, 1981 óta van a betegsége, 1998 óta fokozatosan le van százalékolva, biztos, hogy ez is rátehető arra, hogy rosszabbodik esetleg az állapota. Fáj a gyomra amikor ott volt, hányingere volt, hiszen ott volt a WC, ott végezték a dolgukat az emberek, és ott kellett egy méterre tőle enni. Amikor kijött, a gyomrára gyógyszert is szedett. Ez azóta van, hogy előjön, van, hogy nem, például a tárgyalásra jövet a buszon is rosszul volt. Illetve rosszul a van a tömegközlekedésen, valamint a bevásárlóközpontokban is, ott tehát, ahol zsúfoltság van.

Előadása szerint az alperesi BV Intézet a szabadságvesztésének végrehajtása során nem tartotta be a jogszabályi előírásokat, ami miatt sérült az egészséges elhelyezéshez való emberi joga, emberi méltósága, illetve egészsége megromlott. A szabadságvesztés végrehajtásával kapcsolatosan az alperes nem tartotta be egyrészt a büntetések, és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet (Tvr.), másrészt a szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól szóló 6/1996. (VII.12) IM. rendelet (Imr.) szabályait. Álláspontja szerint az alperesi BV intézet felelőssége a törvényerejű rendelet 35.§-ának (1) bekezdésén alapul.

Álláspontja szerint a zárkában való elhelyezéssel kapcsolatosan az alperes megsértette a Tvr. 21.§ (1) bekezdésében, a 36.§ (1) bekezdés a.) pontjában, 46.§ (1) bekezdés a.) pontjában, az Imr. 36.§ (1)bekezdésében, 135.§ (2) bekezdésében, 137.§ (1) bekezdésében, és 152.§ (1) bekezdés d.) pontjában foglaltakat.

Az alperes a felperesi kereset elutasítását kérte.

Hivatkozott a Pp.3.§ (3) bekezdésére és 164.§ (1) bekezdésére, előadva, hogy a kártérítés sikerességéhez a károsultnak azt kell bizonyítani, hogy kára következett be, a kárt a károkozó tevése, vagy mulasztása okozta, és a kár bekövetkezte, és a károkozó magatartása között okozati összefüggés áll fenn.

Hivatkozott a 6/1996. IM. rendelet 135.§ (2) bekezdésére, mely alapján álláspontja szerint a felperes által számon kért paraméterek nem kötelező erejűek, azokat lehetőség szerint kell teljesíteni, ezen követelménynek pedig az intézet eleget tett. Megjegyezte, hogy a 137.§-ban jelölt egy főre eső terület a tényleges létszám függvénye is volt, ennek során nem az elméleti létszámot kell figyelembe venni, a felperes ugyanakkor az utóbbit vette alapul.

Hivatkozott a Ptk. 339.§ (1) bekezdésére és arra, hogy az elítéltek elhelyezése és az egyes intézetek letöltésre kijelölése a Bv.tvr. 24.§ -a alapján az BVOP hatásköre. Az intézet nem rendelkezik olyan jogszabályi felhatalmazással, mely szerint a fogvatartottak befogadását megtagadhatja, vagyis minden jogerős elítéltet a szabadságvesztés kezdő napján a kijelölt intézetnek be kell fogadnia.

Hivatkozott e körben a BDT. 2011.2404. számú eseti döntésre, mely szerint a büntetés-végrehajtási

intézetnek nincs mérlegelési joga az intézetbe beszállított elítéltek befogadása tárgyában, ezért a büntetés-végrehajtási intézet túltelítettsége miatt ellene kártérítési igény, felróhatóság hiányában, nem érvényesíthető.

Álláspontja szerint mindezekre figyelemmel megállapítható, hogy a intézet minden tőle elvárható megtett a fogvatartott felperes elhelyezése körében, terhére felróhatóság nem állapítható meg. Hivatkozott arra, hogy a felperes beadványa semmilyen bekövetkezett kárt nem jelölt meg, ami igényét ugyancsak megalapozatlanná teszi.

Megjegyezte, hogy a felperes által megjelölt sérelem a jogszerű fogvatartás tényéhez, és ahhoz kapcsolódó jogszerű következményekhez kötődik, amelyek kárigényt nem alapoznak meg, azokat ugyanis a felperes köteles volt tűrni.

Megjegyezte, hogy a ... Megyei Főügyészség B. 2381/2010/2.B. számú jelenése szerint az alperesi intézetben az ellátásra vonatkozó jogszabályoknak, és nemzetközi ajánlásoknak megfelelően történt, a vizsgálat nem tárt föl olyan hiányosságot, amely intézkedést indokolt volna.

A törvényszék az iratok felülvizsgálata alapján megállapította, hogy a kereset az alábbiak szerint nem megalapozott:

A törvényszék a perbeli tényállást a peres felek perbeli eladásai, köztük a felperes személyes előadása, az ügyben becsatolt iratok tartalma alapján állapította meg.

Az ügyben alkalmazandó régi Ptk. 339.§ (1) bekezdése szerint aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A 349.§ (1) bekezdése szerint államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható, illetve a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

A 75.§ (1) bekezdése szerint, a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak.

A 76.§ szerint, a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti, különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, a becsület és az emberi méltóság megsértése.

A 84.§ (1) bekezdés a.) pontja szerint, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását, míg az e.) pont szerint kártérítést követelhet a polgárjogi felelősség szabályai szerint.

A perbeli jogvita idején hatályos, a büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. Tvr. (Tvr) 35.§ (1) bekezdése szerint, a szabadságvesztés végrehajtása során az elítéltet ért kárért a polgári törvénykönyv szerint a BV szervezet felelős.

A 21.§ (1) bekezdése szerint, a szabadságvesztés végrehajtása során, az elítélt emberi méltóságát tiszteletben kell tartani, nem lehet őt kínzásnak alávetni, kegyetlen, embertelen megalázó bánásmódban részesíteni, rajta orvosi kísérletet vagy a beleegyezése nélkül tudományos vizsgálatot, vagy kísérletet végezni.

A 36.§ (1) bekezdés a.) pontja szerint, az elítélt jogosult a higiéniai feltételeknek megfelelő egészséges elhelyezésre.

A 46.§ (1) bekezdés a.) pontja szerint az elítélt részére egészséges és kulturált elhelyezést kell biztosítani.

A szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól szóló 6/1996. (VII.12) IM. rendelet (Imr.) 36.§ (1) bekezdése szerint, a fogvatartás biztonsága olyan állapot fenntartását jelenti, amelynél az intézetben, illetve a büntetés-végrehajtási feladat teljesítése miatt az intézet

területén kívül tartózkodó személyek élete, testi épsége, szabadsága, a büntetés-végrehajtás anyagi javainak sértetlensége, valamint a büntetés-végrehajtási feladatok zavartalan ellátása a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően biztosított.

A 135.§ (2) bekezdése szerint, a zárka az elítéltek elhelyezésére szolgáló olyan helyiség, amelynek ajtaja, ablaka, (a továbbiakban nyílászárók) a külön rendelkezésekben meghatározott biztonsági követelményeknek megfelel. A zárkában folyóvízzel ellátott mosdót, illetve - az ön, vagy közveszélyes magatartást tanúsító elítéltek elhelyezésére kialakított zárka kivételével - elkülönített, lehetőség szerint önálló szellőzésű WC-t kell létesíteni.

A felperes befogadásakor hatályos 137.§ (1) bekezdése szerint, a zárkában (lakóhelyiségben) elhelyezhető létszámot úgy kell meghatározni, hogy minden elítéltre legalább hat köbméter légtér, és férfi elítéltek esetén három négyzetméter, a fiataloké, illetve a női elítéltek esetén három és fél négyzetméter mozgástér jusson. (Az Alkotmánybíróság ezen szakaszt a 32/2014. (XI.3.) számú határozatával 2015. március 31-i hatállyal semmisítette meg.)

A (2) bekezdés szerint a mozgástér meghatározása szempontjából a zárka (lakóhelyiség) alapterületéből az azt csökkentő berendezési, felszerelési tárgyak által elfoglalt területet figyelmen kívül kell hagyni.

A 152.§ (1) bekezdés d.) pontja szerint, az intézetben gondoskodni kell az elítéltek által használt helyiségek megfelelő szellőztetéséről.

A kártérítési felelősség megállapításának - konjunktív - feltételei a következők:

- jogellenesség
- kár
- a jogellenes magatartás és a kár közötti okozati összefüggés

Államigazgatási jogkörben okozott kártérítés megállapításánál további feltétel, hogy a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható, vagy a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

A törvényszék a felperest e körben tájékoztatta a Pp. 3.§ (3) bekezdése alapján arról, hogy őt terheli annak bizonyítása, hogy az alperes jogellenes magatartást tanúsított, hogy kára keletkezett és hogy a kár és a jogellenes magatartás között okozati összefüggés áll fenn.

Az elhelyezés körében a törvényszék megállapítása szerint az alperes alappal hivatkozott arra - és a bírói gyakorlat is következetes ebben a körben - , hogy az alperesi BV intézetet befogadási kötelezettség terheli, tehát az elítéltet a szabadságvesztése letöltése kezdő napján be kell fogadnia, így ebből eredően a felperes irányába az alperes felelősséggel az elhelyezés körülményeit illetően nem tartozik.

A 6/1196 (VII.12) IM. rendelet 12.§ (1) bekezdése szerint az intézet a befogadást megtagadhatja, ha

- a.) a befogadás alapjául szolgáló iratok hiányoznak,
- b.) a szabadságvesztés végrehajtására előállított, átkísért, átszállított, vagy önként jelentkező személy a befogadás alapjául szolgáló iratokban megjelölt személlyel nem azonos.

Mindezek alapján tehát megállapítható, hogy az alperesi BV Intézetet a felperes vonatkozásában befogadási kötelezettség terhelte, a befogadás csak a fent megjelölt esetekben tagadhatta volna meg. A BV Intézet magatartása pedig nem lehet jogszabálysértő, ha rajta kívül álló okok miatt nem tud eleget tenni a 137.§ (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek. Azt, hogy az elítéltnak melyik büntetés-végrehajtási intézetben kell a szabadságvesztését letöltenie, a BVOP határozza

meg, erre az alperesi BV Intézetnek ráhatása nem volt, és a fentiek alapján köteles volt a felperest befogadni.

A ... Ítéletábra több, hasonló ügyben hozott ítéletében is rámutatott erre, pl. 9.Pf.20.888/2013/5. szám, 2.Pf.22.219/2012/4. szám, 17.Pf.20674/2014/4. stb.

A felperesnek tehát nem tudta bizonyítani a perben, hogy az alperes felróható, jogellenes magatartást tanúsított volna, így a kártérítési felelősség első, konjunktív feltétele hiányzik, a felperes keresete nem foghat helyt.

A felperes ezt meghaladóan, a WC kialakítását illetően - az őt ért hátrányok vonatkozásában sem tett eleget a bizonyítási kötelezettségének.

A fent írtakra tekintettel a törvényszék nem adott helyt a felperes pszichológus szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványának sem.

Mindezek alapján a törvényszék - az Ítéletábra által előírt bizonyítási eljárás lefolytatását követően - a rendelkező részben írtak szerint határozott.

Tekintettel arra, hogy a felperes pereszes lett, és a hatályon kívül helyezés folytán a teljes eljárás perköltsége felől jelen ítéletben kellett rendelkezni, a törvényszék a pertárgy értékhez igazodóan a felperest az alperes részére a rendelkező részben írt összegű perköltség megfizetésére kötelezte a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján.

Az ügyvédi munkadíj megállapítása a 32/2003(VIII.28.) IM. rendelet 3.§-án alapul azzal, hogy az ügyvédi munkadíj megállapításánál a törvényszék figyelembe vette a per tárgyának értékét, az ügy bonyolultságát, illetve az alperesi képviselőnek a perben kifejtett tevékenységét is.

A le nem rótt eljárási illetéket a felperes személyes költségmentessége folytán az állam viseli a 6/1986(VI.26) IM. rendelet 13-14.§-ainak megfelelően.

Az ítélet elleni fellebbezési jogosultság a Pp. 233.§(1) bekezdésén alapul.

..., 2015. május hó 29. napján

... *sk.*

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő